

بازی با کلمه ها

نرجس مرتضوی
آموزگار پایه‌ی دوم، بابلسر

هدف از املا چیست؟ آیا املا یک درس است؟ اگر درس نیست، پس چیست؟

اساساً املا درس نیست، بلکه بخشی از مجموعه درس‌های ادبیات و نوشتن است. دانش‌آموزان برای خوب املا نوشتن، باید در صحیح‌نویسی مهارت‌های لازم را کسب کنند. پس املا نوعی آزمون درست‌نویسی است و بسیار ضرورت دارد که قبل از نوشتن هر املائی، آموزش مناسب و خوبی ارائه شود؛ همانند درس‌های دیگر. هرگاه آموزش براساس نیاز دانش‌آموزان پایه‌ریزی شود و دانش و مهارت جدیدی برای آنان مطرح سازد، دانش‌آموزان با میل و رغبت بیش‌تری مطالب را فرامی‌گیرند. بنابراین، آموزگار باید فعالیت‌هایی را در نظر بگیرد تا دانش‌آموزان را در مسیری مناسب قرار دهد و با طرح روش‌های ابتکاری، فضای آموزشی را لذت‌بخش سازد و لحظات نشاط‌آوری را برای آنان فراهم کند.

در این‌جا برای آموزش املا دو روش کارساز و دوست‌داشتنی و البته بسیار مؤثر ذکر می‌شود که هر روش، عملاً امتحانش را به خوبی پس داده است. این روش‌ها بیش‌تر برای پایه‌های دوم و سوم ابتدایی کاربرد دارد. البته در پایه‌های بالاتر نیز می‌توان به نوعی از آن‌ها بهره برد.

□ برای تهیه‌ی زمینه‌ی اصلی کار که قرار است بریده‌ها روی آن چسبانده شود، یک برگه‌ی A3 را روی صفحه‌ی روزنامه می‌چسبانیم.

هدف: دوام بیشتر برگه‌های مجله.

□ گروه‌ها با راهنمایی معلم، بریده‌ها را روی صفحه‌ی سفید می‌چسبانند.

□ در انتهای مجله، دو صفحه‌ی سفید می‌گذاریم؛ اولی با عنوان «آنچه می‌دانی برای دیگران بنویس» و دیگری با عنوان «هر پرسشی داری بنویس».

هدف: نگارش به طریقه‌ی روزنامه‌نگاران و طرح پرسش ذهنی برای هر دانش‌آموز.

اینک که کار تهیه‌ی مجله به پایان رسید، می‌توانیم گام‌های زیر را نیز برداریم:

□ بعد از آماده شدن مجله، هر دانش‌آموز به مدت سه روز آن را به منزل می‌برد.

هدف: مطالعه‌ی دقیق مجله توسط دانش‌آموزان گروه.

□ مجله‌های خوانده شده‌ی هر گروه، در اختیار گروه‌های دیگر قرار می‌گیرد.

هدف: مطالعه‌ی دقیق مجله توسط گروه‌های دیگر.

□ پس از اتمام این دوره، از دانش‌آموزان می‌خواهیم از پرسش‌های مطرح شده در مجلات استفاده و درباره‌ی آن‌ها تحقیق و جست‌وجو کنند تا در مجله‌ی جدید به آن‌ها جواب دهند.

هدف: پاسخ‌گویی به پرسش‌های مطرح شده، در مجله‌ی جدید.

هما اردیشی

آموزگار دیستان رسالت

منطقه‌ی ۸ تهران

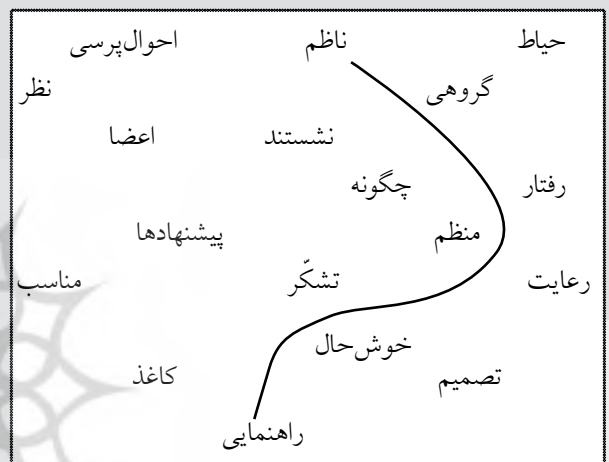
پرونده

آموزش ابتدایی
دوره‌ی ۱۲
شماره‌ی ۱
مهر ۸۸

۲۸

۱. بازی وصل کن، ولی تصادف نکن

شرح بازی: این بازی دو نفره است. روی یک صفحه، تعدادی از کلمات مهم و جدید درس را به طور پراکنده می‌نویسیم (تعداد کلمات باید زوج باشد). نفر اول می‌گوید: از کلمه‌ی... به کلمه‌ی... وصل کن. (دو کلمه را نام می‌برد، بدون آن‌که آن‌ها را نشان دهد). نفر دوم باید خوب به صفحه نگاه کند، کلمات را بیابد و آن‌ها را با یک خط به هم وصل کند.

حال نوبت نفر بعدی است. نفر دوم می‌گوید: از کلمه‌ی... به کلمه‌ی... وصل کن. نفر اول باید کلمه‌ها را بیابد و بدون این‌که با کلمه‌های دیگر و خط‌های کشیده‌شده‌ی قبلی برخورد کند، کلمه‌های مورد نظر را به یکدیگر وصل کند. بازی به همین ترتیب تا آخرین گروه کلمات ادامه می‌یابد. برای هیجان‌انگیز شدن بازی، می‌توان از بچه‌ها خواست مسیر پریپچ و خمی را بیمایند تا نفر بعدی نتواند مسیر خود را به راحتی طی کند.

بازی را می‌توان در ساعت آموزش املا روی ورقه یا روی تخته‌ی کلاس انجام داد. در این صورت، هربار یکی از دانش‌آموزان به جلوی کلاس می‌آید و دیگری کلمات را می‌گوید. با این کار همه درگیر می‌شوند و در کلاس شور و هیجان بیشتری خواهیم داشت. معلم می‌تواند شرایط خاصی بگذارد تا به هیجان بازی بیفزاید؛ مثلاً به هرکس که بدون برخورد یا تصادف، کلمات را به هم وصل کند، یک امتیاز اختصاص دهد.

۲. جدول کلمات

شرح بازی: جدولی ۱۰ در ۱۰ خانه می‌کشیم و حروف کلمات مهم درس را از راست به چپ، بالا به پایین و برعکس، در آن می‌نویسیم. کلمات مهم را یک‌بار در زیر جدول نیز می‌نویسیم تا دانش‌آموزان بدانند باید کدام کلمات را بیابند و روی آن‌ها را در جدول خط بکشند. حال جدول را به تعداد دانش‌آموزان تکثیر می‌کنیم و در اختیارشان قرار می‌دهیم و می‌خواهیم در وقت مشخصی، مثلاً ۳۰ دقیقه یا کمتر، حل جدول را تمام کنند.

نمونه‌ای از جدول کلمات

اعضا، انتخاب، ایستاده، کلاس، وارد، احوال پرسى، سلام، صف، ناظم، منظم، حیاط، گروهی، نظر، کاغذ، پیشنهاد، رعایت، کمک، تصمیم، امسال، خیلی، تشکر، زنگ، رضا، دوم.

ل	ا	ع	ض	ا	ش	ک	م	ک	پ
ا	ن	ک	ا	غ	ذ	و	ن	ج	ی
س	ت	ش	ک	ر	ن	ا	ظ	م	ش
م	خ	ی	ل	ی	س	ر	م	ا	ن
ا	ا	ی	س	ت	ا	د	ه	گ	ه
ز	ب	د	ث	س	ل	ا	م	ر	ا
چ	ف	و	ح	ص	ک	ن	ی	و	د
ت	ص	م	ی	م	ق	ظ	ب	ه	ا
ا	ح	و	ا	ل	پ	ر	س	ی	ض
ز	ن	گ	ط	ر	ع	ا	ی	ت	ر